

СХВАЛЕНО

Протокол
засідання педагогічної ради
ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний
ліцей»

№ 13 від 16 березня 2026 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор
ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей»

« 16 » березня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ

Про академічну доброчесність

Державного навчального закладу

«Ананьївський професійний аграрний ліцей»

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність в ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей» (далі – Положення) закріплює моральні принципи, правила та норми етичної поведінки у відносинах між учасниками освітнього процесу та співробітниками під час виконання ними своїх обов'язків.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про академічну доброчесність», Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Статуту ліцею та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Мета Положення полягає у формуванні культури чесного навчання, поваги до інтелектуальних здобутків, забезпечення якості підготовки спеціалістів, підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та студентами, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язані виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки у трьох основних сферах: освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (студентів, педагогічних працівників, майстрів виробничого навчання та адміністрацію).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності.

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в освітньому закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:

демократизм;

законність;

соціальна справедливість;

пріоритет прав і свобод людини і громадянина;

рівноправність;

гарантування прав і свобод;

прозорість;

професіоналізм та компетентність;

партнерство і взаємодопомога;

повага та взаємна довіра;

відкритість і прозорість;

відповідальність за порушення академічної доброчесності (плагіат, списування, генерація тексту ШІ без посилання);

2.3. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного

дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

Академічна доброчесність забезпечується:

3.1. *Усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу навчального закладу шляхом:*

3.1.2. Уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.

3.1.3. Дотримання норм Конституції України.

3.1.4. Дотримання Статуту та Правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.

3.1.5. Дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти.

3.1.6. Збереження, оновлення та раціональне використання навчально-матеріальної бази навчального закладу.

3.1.7. Дотримання культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.

3.1.8. Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації навчального закладу загалом.

3.1.9. Надання достовірної інформації.

3.1.10. Негайного повідомлення адміністрації закладу освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.1.11. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічними працівниками шляхом:

3.2.1. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.

3.2.2. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

3.2.3. Обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення.

3.2.4. Незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

3.2.5. Підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки.

3.2.6. Дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.

3.2.7. Надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.

3.2.8. Об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.2.9. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти.

3.2.10. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3.2.11. Не розголошення конфіденційної інформації, з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.3. Здобувачами загальної середньої та професійної освіти шляхом:

3.3.1. Поваги до педагогічних працівників.

3.3.2. Поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.

3.3.3. Присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

3.3.4. Самостійного виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти.

3.3.5. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.

3.3.6. Використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилення на них.

3.3.7. Не припустимості пропонування хабара за отримання будь яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

3.4.1. Виховання у здобувачів освіти поваги, гідності, прав, свобод і законних інтересів всіх учасників освітнього процесу.

3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, оточуючих та довкілля, формування навичок здорового способу життя.

3.4.3. Формування у здобувачів освіти культури, взаєморозуміння у суб'єктивних стосунках, загальнолюдських цінностей, як справедливості, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.

3.4.4. Виховання поваги до державної мови та символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту навчального закладу, Правил внутрішнього розпорядку.

3.4.5. Сприяння виконанню освітньої програми за рівнями та досягненнями здобувачів освіти, самостійного виконання нею навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

3.5.1. Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності учасників освітнього процесу.

3.5.2. Участь у будь якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю. Підrobка та використання документів.

3.5.3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.

3.5.4. Використання мобільних телефонів під час навчальних занять (за потреби), нарад, або офіційних заходів.

3.5.5. Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі й електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.

3.5.6. Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

4. Заходи щодо порушення академічної доброчесності

4.1. Заходи впливу за порушення академічної доброчесності — це визначені законодавством України та цим Положенням заходи відповідальності, що застосовуються до учасників освітнього процесу (студентів та педагогічних працівників) у разі недотримання ними норм академічної етики та чесності.

4.2. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

4.3. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного працівника закладу освіти:

4.3.1. Заходи академічної відповідальності у закладі професійної освіти:

- Виключення зі складу педагогічної ради чи інших колегіальних органів управління закладу освіти з позбавленням права бути їх членом на строк від одного до трьох років.
- Позбавлення права участі в роботі комісій з проведення підсумкової атестації учнів, предметних олімпіад, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт (МАН) на строк від одного до трьох років.
- Позбавлення права брати участь у програмах обміну, стажуваннях, грантових проектах та програмах педагогічної мобільності на строк від одного до трьох років.
- Позбавлення права здійснювати керівництво гуртками або бути наставником для молодих спеціалістів на строк від одного до трьох років.

- Позбавлення права бути керівником або відповідальним виконавцем освітніх проєктів, інноваційних розробок чи експериментальних програм на базі ліцею на строк від одного до трьох років.
- Заборона претендувати на присвоєння педагогічного звання (наприклад, «старший учитель», «учитель-методист») на строк від одного до трьох років.
- Виключення зі складу редакційних колегій методичних збірників, шкільних видань чи газет з позбавленням права членства в них на строк від одного до трьох років.
- Анулювання результатів оцінювання або підсумкової атестації студента (у разі виявлення плагіату чи списування).
- Позбавлення кваліфікаційної категорії (або пониження категорії) за результатами позачергової атестації.
- Позбавлення педагогічного звання, присвоєного раніше.
- Позбавлення нагород, грамот, дипломів, відзнак чи почесних звань, присуджених закладом освіти за особливі досягнення.

4.3.2. Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;
- звільнення із закладу освіти.

4.4. Педагогічний працівник закладу, стосовно якого встановлено факт порушення академічної доброчесності та притягнуто до відповідальності, позбавляється права подавати документи на присвоєння педагогічного звання (наприклад, «старший учитель», «учитель-методист») протягом одного року з моменту прийняття відповідного рішення педагогічною радою або органом управління.

4.5. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

4.5.1. Виховні заходи реагування:

Додаткові заняття - обов'язкове відвідування тематичних бесід, уроків або тренінгів, присвячених правилам цитування, авторському праву та важливості чесного навчання;

Усне зауваження - попередження від вчителя чи адміністрації про неприпустимість порушень та ознайомлення з наслідками повторних випадків;

Письмове попередження - офіційне повідомлення батьків (або законних представників) про факт порушення академічної доброчесності;

Переробка роботи - вимога повторно виконати навчальне завдання, підготовку якого було порушено (контрольна робота, реферат, проєкт тощо).

4.5.2. Заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

Повторне оцінювання - перескладання підсумкової перевірки знань (тематичної, семестрової чи річної) з відповідного предмета;

Повторне вивчення навчального матеріалу - повторне опрацювання окремих тем або модулів навчальної програми;

Обмеження у заохоченнях - позбавлення права бути висунутим на отримання нагород (похвальних листів, грамот), участі в учнівських олімпіадах, конкурсах-захистах МАН чи програмах учнівського обміну на термін до одного року;

Позбавлення пільг - скасування внутрішніх шкільних пільг чи бонусів, встановлених закладом освіти для відмінників навчання;

Позбавлення іменних стипендій - скасування виплат стипендій (міських, обласних, президентських або внутрішньоліцейних), якщо такі призначені студенту; Обмеження в органах самоврядування — виключення зі складу учнівської ради або позбавлення права обиратися до неї на термін до одного року;

Відрахування із закладу освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

4.6. У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у підсумковій (річній) оцінці або результатах державної підсумкової атестації (ДПА), на підставі яких учень отримав документ про базову чи повну загальну середню освіту, такий результат може бути анульовано, а виданий документ про освіту — визнано недійсним у порядку, встановленому законодавством.

4.7. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до учнів під час участі в олімпіадах, конкурсах (зокрема МАН) чи змаганнях:

- негайне припинення участі у відповідному заході;
- анулювання результатів участі в конкурсі (для особи, яка вчинила порушення).

4.8. Будь-яка особа (вчитель, працівник адміністрації, представник батьківського комітету), яка бере участь в організації олімпіади, конкурсу, журі чи вступного випробування до закладу та вчинила порушення академічної доброчесності, негайно виводиться зі складу відповідної комісії та відсторонюється від організації таких заходів.

4.9. Повний перелік стягнень за конкретні порушення (плагіат під час контрольних робіт, списування, використання заборонених гаджетів) визначається внутрішнім Положенням про академічну доброчесність закладу та правилами проведення конкретних конкурсів.

4.10. Ліцей може встановлювати різні види відповідальності за порушення доброчесності залежно від віку студента, серйозності проступку, а також застосовувати суворіші санкції за повторне порушення. Це стосується всіх учасників освітнього процесу.

4.11. Категорично забороняється встановлювати різні рівні відповідальності залежно від місця проживання учня, соціального статусу батьків, національності чи будь-яких інших ознак, що мають ознаки дискримінації.

5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

5.2. Положення оприлюднюється на сайті закладу.

5.3. Положення доводиться до відома батьківської громад кості та здобувачів освіти на загальноліцейних зборах.

5.4. Заступник директора закладу, що відповідає за організацію методичної роботи в закладі:

забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікації, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує вчителям сервіс безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.5. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування, генерація тексту за допомогою ШІ без посилення на нього).

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. З метою контролю за виконанням норм цього Положення в закладі освіти створюється комісія з питань академічної доброчесності (далі – комісія).

6.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу освіти щодо вжиття заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів закладу.

6.3. У своїй діяльності комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом закладу освіти.

6.4. Склад Комісії затверджується наказом директора закладу освіти. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

6.5. До складу Комісії можуть входити представники учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

6.6. Будь-який працівник закладу, здобувач загальної середньої освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

6.7. Комісія зі свого складу обирає Голову та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

6.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

6.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

6.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

6.11. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу перед колегіальним органом управління закладу освіти.

6.12. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність закладу освіти;

- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;

- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів закладу освіти;

Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення схвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення та введення в дію наказом керівника закладу.

8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися всіма учасниками освітнього процесу після розгляду та схвалення педагогічною радою та вводяться в дію наказом керівника закладу.